

2022. évi beszámoló gyermekétkeztetésről

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint az önkormányzat feladata a gyermekétkeztetés:

- az általa fenntartott bölcsődében és óvodában
- közigazgatási területén a tankerületi központ, illetve a szakképzési centrum részeként működő nevelési – oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben
- közigazgatási területén a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére

Az intézményi gyermekétkeztetés része, amennyiben a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik

- bölcsődében ellátási napokon reggeli főétkezés, déli meleg főétkezés, tízórai és uzsonna formájában két kísétkelés
- óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben déli meleg főétkezés, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkelés óvodai nevelési napokon, valamint iskolai tanítási napokon. Az ebéd külön is igényelhető.
- a bentlakásos intézményben a reggeli és vacsora főétkezés, óvodai nevelési napokon és iskolai tanítási napokon kívül a reggeli, ebéd és vacsora főétkezés, valamint a tízórai és uzsonna kísétkelés.

Az intézményi gyermekétkeztetés keretében a gyermek életkorának megfelelő étkeztetést kell nyújtani kérelemre a bölcsődében, óvodában, nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai kollégiumban az általános iskolai és középfokú menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékosok nappali intézményében.

A szünidei gyermekétkeztetést a bölcsőde, óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt szükséges biztosítani.

A szünidei gyermekétkeztetés keretében ingyenesen kell biztosítani a szülő kérésére a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére a déli meleg főétkezést, az önkormányzat szintén ingyenesen adhatja további gyermekek részére, különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére a bölcsőde és az óvoda zárva tartása alatt valamennyi munkanapon, az őszi, téli, tavaszi szünetben valamennyi munkanapon, a nyári szünetben legalább 43 munkanapon.

Dombóvár Város Önkormányzata 2022. évben az alábbi intézmények esetében látta el a gyermekétkeztetést:

- Dombóvári Százszorszép Óvoda Tündéerkert Bölcsődéje
- Dombóvári Szivárvány Óvoda Százszorszép Tagóvodája
- Dombóvári Szivárvány Óvoda
- Dombóvári Szivárvány Óvoda Zöld Liget Tagóvodája
- Dombóvári Evangélikus Általános és Alapfokú Művészeti Iskola
- Dombóvári József Attila Általános Iskola
- Tamási Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Móra Ferenc Általános Iskolája
- Tamási Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Móra Ferenc Általános Iskola Telephelye (Dombóvár, Kinizsi utca 37.)
- Tolna Megyei SZC Apáczai Csere János Technikum és Kollégium

- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Esterházy Miklós Szakképző Iskola és Kollégium
- Dombóvári Illyés Gyula Gimnázium

Dombóvár Város Önkormányzata a törvényben előírt gyermekétkeztetés mellett önként vállalt feladatként biztosítja az intézményi gyermekétkeztetést a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Esterházy Miklós Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium szakképző intézményénél lévő tálalókonyhán a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Iskola Alapítvánnyal 2021. augusztus 31-én kötött megállapodás alapján, valamint a Dombóvári Evangélikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói részére a Magyarországi Evangélikus Egyházzal 2022. augusztus 31-én kötött megállapodás alapján.

A gyermekétkeztetési feladatellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások nyújtására az Eatrend Kft -vel az önkormányzat 2020. október 9-én kötött szerződést. 2021. január 1-től a vállalkozó átalakította főzőkonyhává a Dombóvár, Földvár utcai volt vasúti konyhát, az ételkészítésen kívül működteti az iskolai tálalókonyhákat, szállítja az ételeket az óvodai és bölcsődei tálalókonyhákra. Az óvodai és bölcsődei tálalókonyhák üzemeltetése, térítési díjak beszedése az Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezet feladata volt az intézmény 2022. júliusi megszűnéséig. Ezt követően a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 12/2006. (II.20) önkormányzati rendelet 13/A.§ (1) bekezdése szerint az önkormányzat az intézményi gyermekétkeztetést intézmény közreműködése nélkül, közvetlenül biztosítja.

2021-től az ételmezési nyilvántartás vezetése, térítési díjak számlázása és beszedése a Menza Pure program használatával történik. Az online szülői felületen a szülők le tudták mondani az étkezést, letölteni az étkezési díj számláját, indítani a bankkártyás fizetést (SimplePay). Az elektronikus felületet a szülők szívesen használják, a havi térítési díj bevételek jelentős része bankkártyás fizetéssel, vagy átutalással történik, bár még mindig jelentős azon szülők száma, akik ragaszkodnak a készpénzes, vagy csekkes fizetési módhoz.

Az online felület mellett továbbra is megmaradt a kapcsolattartás e-mail-ben, illetve személyesen a Hivatal ügyfélfogadási idejében.

A korábbi években a koronavírus járvány miatti védelmi intézkedések és a jelentős számú megbetegedés miatti hiányzások az ellátottak számát jelentősen befolyásolták.

Az állami támogatások számításánál figyelembe vett, intézményenkénti étkezési napok alapján meghatározott étkeztetettek száma 2018. évben naponta 1 327 fő, 2019. évben 1 268 fő, 2020. évben 881 fő, 2021. évben 1 000 fő, 2022. évben 1 207 fő.

Az ellátottak létszámát intézménytípusonként az 1. melléklet mutatja be.

Az állami támogatások 2022. évi megalapozó felmérésekor 2021. november hónapban az akkori igénybevétel alapján 2022. évre az étkeztetettek létszámát 1 290 főre becsülte az önkormányzat, az óvatos becslésnek köszönhetően a tényleges teljesítés év végére az elszámolás alapján 1 207 fő lett.

Az éves adagszámok intézményenkénti megoszlását a 2. melléklet tartalmazza.

Az önkormányzat és a Dombóvári Árpád-házi Szent Erzsébet Katolikus Óvoda fenntartója közti megállapodás alapján a nyári óvodai zárva tartás idején az óvoda az ellátást igénylő gyerekeket a Dombóvári Százszorszép Óvodával kölcsönösen fogadta, emiatt a gyermekétkeztetésben a katolikus óvoda gyermekei részére 152 adagot biztosított az önkormányzat, míg az önkormányzat a Fény Kft.-nek 173 adagot térített meg.

Az intézményi gyermekétkeztetést igénybe vevők között a középfokú oktatásban résztvevők száma minimális, a korábbi évekhez képest újdonságnak számító kóstolónapok után sem emelkedett az ékezői létszám jelentősen a középiskolás korosztály körében.

A bölcsődei nevelésben a férőhelyek számának bővítése miatt az étkezői létszámban a 2022. évben még csak kisebb mértékben, jelentősebb emelkedés 2023. évtől várható. Az óvodáknál az igénybe vevői létszám az előző évhez hasonló szinten alakult 2021. évben 372 fő, 2022. évben 379 fő volt az étkezői létszám. Az intézményi gyermekétkeztetésben az összes étkeztetett 64 százaléka általános iskolai tanuló. Átlagléttségük a 2022. évben 815 fő, a háromszori étkezést 435 fő vette igénybe. 2018-ban a menzások száma még magasabb volt, az utóbbi években a háromszori étkezők száma már meghaladja a menzásokét.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény írja elő az intézményi gyermekétkeztetés, a térítési díj, az ingyenesség és a kedvezmények megállapításának szabályait.

A törvény 21/B § alapján az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani:

- a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
 - nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, a Szocvtv. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha nevelésbe vették, vagy utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
- c) tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben

A térítési díjak befizetését, az ellátások igényléséhez benyújtandó dokumentumokat a 328/2011. (XII. 29) Korm.rendelet határozza meg. A kötelezettnek a rendelet szerinti nyilatkozatokat kell benyújtania, csatolva a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot megállapító hatósági döntés másolatát. Bölcsődei és óvodai ingyenes gyermekétkeztetés esetén a kötelezett nyilatkozik a kedvezmény jogcíméről, illetve arról, hogy az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a törvényben előírt mértéket.

Az önkormányzat rendelete alapján a gyermekvédelmi törvény alapján kedvezményben nem részesülő dombóvári gyermekek részére a város 10% kedvezményt biztosított a 2022. évben is.

A 2022. évi adatok alapján a főétkezéseket számítva az étkeztetésben résztvevőknek csupán 8,1 százaléka nem kapott valamilyen kedvezményt, 28,4 százaléka 10%-os önkormányzati, 19 százaléka 50%-os normatív, 44,5 százaléka 100 %-os normatív kedvezményben részesült. A normatív kedvezményeken belül a jövedelemnyilatkozat alapján igénybe vett százszázalékos kedvezmény jelentős nagyságrendű.

Az étkeztetés bevétele a befizetett térítési díjakból és az állami támogatásokból tevődik össze. A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés anyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege.

Az intézményi térítési díjakat a képviselő-testület a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 12/2006 (II. 20.) önkormányzati rendeletében állapította meg, a 2022. évben egy alkalommal, szeptemberben emelkedtek nettó 7,8%-kal.

A személyi térítési díj megállapításánál az igénybe vett étkezések száma mellett a jogszabályban megjelölt normatív kedvezményeket is figyelembe kell venni.

A tárgyévben az ellátási díjakból befolyt bevétel 40.891 eFt volt, mely összeg jelentősen (34,6%) emelkedett az előző évhez képest. Az emelkedés az étkezők számának növekedésével, a hátralékos tartozások rendezésével és a szeptemberi térítési díj emelésnek köszönhető.

Az intézményi gyermekétkeztetés költségvetési bevétele összesen 2022. évben 69.107 eFt, a bevételből 28.216 eFt az általános forgalmi adó visszatérülés.

Az előző évek térítési díjából fennálló tartozások összege 2 546 e Ft, mely összeg jelentősen, 40%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva. Jelentős összegű hátralékos tartozás került megfizetésre az év során, a folyamatos telefonos és írásbeli felszólításoknak köszönhetően.

Az éves beszámoló adataiban az elszámolt értékvesztés összege 1.307 eFt.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 97. § (3) bekezdése alapján az önkéntes teljesítésre történő felhíváson kívül a központi költségvetésről szóló törvényben megállapított értékhatárt el nem érő kis összegű követelést behajtásra előírni nem kell. A kis összegű követelés értékhatára 100.000 Ft.

Ha a gyermekétkeztetést betegség vagy egyéb más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett bejelenti a távolmaradást és annak időtartamát, akkor a bejelentést követő naptól mentesül a térítési díj fizetés alól. A fizetési kötelezettséget havonta előre kellett teljesíteni, a jogszabály alapján elmaradás esetén a kötelezettet írásban 15 napos határidővel fel kell szólítani, majd a hátralékról az intézmény vezetőjének a fenntartót értesítenie kell negyedévenként a behajtás vagy törlés érdekében. A felszólítások során a hátralékok teljes mértékben nem térültek meg, a végrehajtási költségek várható összege miatt a 30 ezer Ft feletti követelések, jelentős összegű tartozást felhalmozó adósokkal szemben a tárgyévben 8 fővel szemben kellett fizetési meghagyási eljárást indítani, 3 fő esetében ingatlanra, illetve földterületre került végrehajtási jog bejegyzésre, 1 főnek állandó jövedelméből a végrehajtó elrendelte a letiltást.

Az önkormányzatokat a gyermekélelmezésnél kötött felhasználású támogatás illette meg a központi költségvetési törvény alapján.

A támogatás külső szolgáltatótól vásárolt szolgáltatás esetén is igényelhető, ebben az esetben a szolgáltatónak ki kell mutatnia a nyersanyagköltséget, a térítési díj bevétel az önkormányzatot illeti.

A támogatást csak a gyermekétkeztetés teljes önköltségére lehetett elszámolni. A támogatás bértámogatás, üzemeltetési támogatás és szünidei étkeztetés jogcím alapján járt. A bértámogatás mutatószáma a vásárolt élelmezés esetén is a számított dolgozói létszám, mely az ellátottak számától és a feladatellátási helyek számától függött. A támogatás a foglalkoztatottak béréhez és a kapcsolódó szociális hozzájárulási adóhoz biztosított, emiatt fajlagos összege a bér és járulékváltozások miatt (minimálbér módosítás) év közben emelkedett 2 700 300 Ft/főre. Az előző évi fajlagos összeg 2 442 000 Ft/fő volt. Az ellátottak számának változása miatt a finanszírozás szempontjából elismert dolgozók bértámogatása mutató az év kezdetekor 30,4 fő, az ellátottak átlaglétszámának csökkenése miatt az éves elszámoláskor 28,27 fő, a támogatás összege 76 337 e Ft.

A gyermekétkeztetés üzemeltetési támogatása a nyersanyag és dologi kiadásokhoz kapcsolódik, levonva a személyi térítési díjakból származó elvárt bevételt. A vásárolt szolgáltatás esetén a bértámogatás összegét figyelembe vették a támogatás számításánál. Az adatszolgáltatást a Magyar Államkincstárnak kell felülvizsgálnia. A bevételek esetében a normatív támogatások okozta kiesés beszámítható, az egyéb önkormányzati kedvezmény nem. A támogatás összegéről az egy lakosra jutó adóerő-képességet is figyelembe véve az államháztartásért felelős miniszter döntött. Az üzemeltetési támogatás összege 158 553 e Ft, az előző évi 143 514 e Ft összegű támogatást meghaladta, amelyet elsősorban a kiadási szint nagyobb mértékű emelkedése okozott.

Az önkormányzat a rászoruló gyermekek részére ingyenesen intézményen kívüli szünidei étkeztetésként déli meleg főétkezést biztosított a szülő kérésére. Az állami támogatás fajlagos összege az egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességtől függ, országosan 285-570 Ft/adag között alakulhatott, Dombóvár esetében a fajlagos összeg 485 Ft/adag volt.

A feladatra jutó támogatás összege az igénybe vevők számának csökkenése miatt 713 e Ft volt.

A gyermekétkeztetés kiadásainak összetétele a korábbi évekhez viszonyítva átalakult.

A vásárolt szolgáltatás miatt a vendégétkeztetés kiadásai kiestek, a személyi juttatások és járulékok erőteljesen csökkentek.

A gyermekétkeztetésnél a dolgozók átlagos statisztikai állományi létszáma a 2018. évben 32 fő, az étkezők számának csökkenése miatt a 2019. évben 30 fő, a veszélyhelyzet miatti kiesés és munkaidőcsökkentés következtében a 2020. évben 26 fő, a vásárolt szolgáltatás miatt a 2021. és a 2022. évben 7 fő, melyből 5 fő a tálalókonyhákban, 2 fő az élelmezési nyilvántartások vezetésénél, térítési díjak beszedésénél dolgozott. A munkavállalóknak kifizetett személyi juttatás a kötelező legkisebb munkabér 2022. január 1-jén történt módosítása miatt emelkedett a tervezetthez képest. A minimálbér összege a 2018. évben 138 000 Ft/hó, a 2019. évben 149 000 Ft/hó, a 2020. évben 161 000 Ft/hó, 2021. február 1-től 167 400 Ft/hó, a 2022. évben 200 000 Ft. A szociális hozzájárulási adó mértéke a 2018. évben 19,5%, 2019. július 1-től 17,5 %, 2020. július 1-től 15,5%, a 2022. évtől 13%-ra csökkent.

A dologi kiadásokon belül a 2022. évben a készletbeszerzések csak az óvodai, bölcsődei tálalókonyhákhoz szükséges üzemeltetési anyagokat jelentik. A közüzemi díjak fizetése az óvodai és a bölcsődei konyhákban változatlanul maradtak, a távfűtés miatt a Szivárvány és a Zöld Liget Óvoda esetében jelentős a kiadás.

A dologi kiadásokból a vásárolt élelmezés nagyságrendje kiemelkedő.

Az Eatrend Kft. a 2020. október 9-én megkötött szerződés alapján a gyermekétkeztetési feladatok ellátásához kapcsolódó szolgáltatást nyújt. A szerződés 21. pontja értelmében minden év április 1-jével, de legkorábban 2022. április 1-én a KSH által közzétett hivatalos inflációs ráta mértékével szerződésmódosítás nélkül megemelhető a nyersanyagnorma díja, amennyiben ez irányú igényét a vállalkozó legkésőbb tárgy év január 31-ig jelzi a megrendelő felé.

A Képviselő-testület a 82/2022 (IV. 8) számú határozatával 16%-os nettó díjnövekményt hagyott jóvá úgy, hogy a nettó adagárak 16%-os növekedéséből a nyersanyag-norma mértéke 7,8%-kal növekedett.

Az év során a vállalkozó havonta számlázott, a tervezetthez képest kevesebb adagszám miatt az előirányzathoz viszonyítva a teljesítési adat alacsonyabb. Az önkormányzat áfával együtt az intézményi gyermekétkeztetésre összesen 349 millió Ft-ot fizetett ki.

A vásárolt élelmezés miatt az áfa adóalap és az adó mértéke, így az előzetesen felszámított forgalmi adó nagysága is emelkedett.

A 2021. év előtt az önkormányzat foglalkoztatta az étkeztetési tevékenységet ellátó dolgozókat, fizette a személyi juttatásaikat és a munkáltatókat terhelő járulékokat. A fenti kiadásokhoz áfa nem kapcsolódott. A vállalkozói díj előállítási egységár része tartalmazta a bérek és járulékok összegét, emiatt ezen részt is terheli a 27%-os áfa.

A 2021. év előtti beszerzéseknél a termékek, szolgáltatások egy része az általánostól eltérő adómérték alá esett, pl. hús, távhőszolgáltatás 5%-os, tej, tejtermékek, gabona, liszt, keményítő vagy tej felhasználásával készült termékek 18%-os áfa mértékkel szerepeltek. Vásárolt élelmezés esetében a nyersanyagköltség és az előállítási egységár adja összesítve a nettó adagárát, melyre az általános forgalmi adó 27%.

Az adagszámok és az egyes kategóriákra meghatározott árak és az élelmezési nyilvántartás alapján számítható a szállítói számlából levonásba helyezhető rész. Az ingyenesen (100 %-os normatív kedvezmény miatt) étkezők részére szolgáltatott étel után a beszerzés áfája nem helyezhető levonásba, arányuk csökkenése az áfa visszatérülésre kedvezően hat. Az áfa visszaigénylés összege jelentős (28 millió Ft) volt a 2022. évben